

SJVFS 2000:150

Saknr K 14

Utkom från trycket
den 31 oktober 2000
Omtryck

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 1998:34) om hantering av
djurkadaver och annat animaliskt avfall;**

beslutade den 25 oktober 2000

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 7 § förordningen (1998:134) om provtagning på djur, m.m., i fråga om verkets föreskrifter (SJVFS 1998:34) om hantering av djurkadaver och animaliskt avfall

dels att nuvarande 2 kap. 1 till 12 §§ skall betecknas 2 kap. 3 till 14 §§,

dels att 1 kap. 2 §, 2 kap. 3 - 10, 10 a, 11 och 13 §§, 3 kap. 3 och 7 §§, 6 kap. 1 - 4 och 6 §§, 7 kap. 2 - 3 §§ och 8 kap. 1 §, rubriken närmast före 2 kap. 10 b § samt bilaga 1 skall ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna skall införas fyra nya paragrafer, 2 kap. 1, 2 och 10 b §§ och 6 kap. 1 a § samt närmast före 2 kap. 1 § en ny rubrik av följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

1 kap. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om hantering av djurkadaver och annat animaliskt avfall i syfte att förhindra spridning av smittämnen.

¹Jfr rådets direktiv 90/667/EEG (EGT L 363, 27.12.1990, s. 51, Celex 31990L0667) senast ändrat genom rådets direktiv 92/118/EEG (EGT L 62, 15.3.1992, s. 49, Celex 31992L0118), rådets direktiv 92/66/EEG (EGT L 260, 5.9.1992, s. 1, Celex 31992L0066), rådets direktiv 80/217/EEG (EGT L 47, 21.2.1980, s. 11, Celex 31980L0217) senast ändrat genom rådets beslut 93/384/EEG (EGT L 166, 8.7.1993, s. 34, Celex 31993D0384), rådets direktiv 96/23/EG (EGT L 125, 23.5.1996, s. 10, Celex 31996L0023), rådets beslut 99/534/EG (EGT L 204, 4.8.1999, s. 37, Celex 31999D0534) samt kommissionens beslut 2000/418/EG (EGT L 158, 30.6.2000, s.76, Celex 32000D0418).

Bestämmelser om användning av foder finns i lagen (1985:295) om foder. Bestämmelser om besiktning av djurkroppar och om utlämnande av animaliskt avfall från slakteri m.m. finns i livsmedelslagen (1971:511).

Bestämmelser om kontroll och bekämpning av smittsamma djursjukdomar finns även i epizootilagen (1999:657) och i zoonoslagen (1999:658). Bestämmelser om omhändertagande av farligt avfall finns i förordningen (1996:971) om farligt avfall. Bestämmelser om hälsoskydd och miljövård vid avfallshantering samt bestämmelser för att hindra uppkomst av och för att undanröja sanitära olägenheter finns i miljöbalken. (SJVFS 2000:125).

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

animaliskt avfall: organiskt avfall i form av djurkroppar eller delar av djur eller produkter av animaliskt ursprung som inte är avsedda för användning som livsmedel; till animaliskt avfall räknas matavfall, slaktbiprodukter inklusive blod från slakteri och utfällt organiskt material från sådant processvatten som härrör från anläggningar som hanterar animaliskt avfall; till animaliskt avfall räknas inte

1. djurkroppar eller delar av djur inklusive slaktbiprodukter och blod från andra djurslag än sådana som hålls av människor,
2. djurkroppar eller delar av sällskapsdjur,
3. djurkroppar eller delar av andra försöksdjur än
 - a. apor och halvapor,
 - b. sådana djurslag som normalt hålls för produktion av livsmedel, samt
 - c. försöksdjur som har infekterats med smittämne som kan utgöra risk för människors eller djurs hälsa,
4. djurexkrementer och urtaget mag- och tarminnehåll,
5. spolvatten innehållande mindre mängder spillblod och andra djurvävnader, samt

6. produkter som härrör från animaliskt avfall som har bearbetats i enlighet med vad som anges i dessa föreskrifter; till animaliskt avfall räknas inte farligt avfall enligt förordningen (1996:971) om farligt avfall,

animaliskt fett: fett av animaliskt ursprung som inte är avsett för användning som livsmedel; till animaliskt fett räknas inte mjölkfett,

anläggning: anläggning som uppfyller de villkor som anges i dessa föreskrifter och i vilken animaliskt avfall genomgår bearbetning eller bränning i syfte att oskadliggöra smittämnena; till anläggning räknas inte laboratorium och hanteringsställe,

bearbetat animaliskt protein: protein av animaliskt ursprung som har bearbetats för att bli lämpligt som foderråvara; till bearbetat animaliskt protein räknas fiskmjöl, köttmjöl, benmjöl, hovmjöl, blodmjöl, fjädemjöl och torkade fettgrevar,

bearbetningsanläggning: anläggning i vilken lågriskavfall bearbetas genom en värmebehandlingsprocess,

farmaceutiska eller tekniska produkter: produkter som är avsedda för andra ändamål än för att konsumeras som livsmedel respektive foder av människor eller djur,

foder för sällskapsdjur: foder som har framställts av lågriskavfall och som är avsett för utfodring av hundar, katter eller andra sällskapsdjur,

förbränningsanläggning: anläggning i vilken animaliskt avfall bränns till aska,

försöksdjur: djur som har använts för ändamål som avses i 19 § djurskyddslagen (1988:534),

hanteringsställe: utrymme, med undantag av omlastningsplats, i vilket animaliskt avfall hanteras i ett mellanled utan att bearbetas i syfte att oskadliggöra smittämnen,

husbehovsslakt: slakt av enstaka djur som en uppfödare för sitt eget hushållsbehov själv utför eller låter utföra på den fastighet som han brukar och där djuret är uppfött,

högriskavfall: animaliskt avfall som kan misstänkas medföra andra allvarliga risker för människors eller djurs hälsa än de hälsorisker som anges för specificerat riskmaterial; som högriskavfall räknas

1. kroppar, utom specificerat riskmaterial, av djur som hålls för produktion av livsmedel eller som hålls i vilthägn och som har dött men som inte har slaktats upp och besiktigats efter avlivningen, däribland dödfödda eller ofödda djur med undantag av kläckeriavfall,

2. kroppar, utom specificerat riskmaterial, av hästdjur, pälsdjur samt försöksdjur av djurslagen apor och halvapor, försöksdjur av sådana djurslag som normalt hålls för produktion av livsmedel och försöksdjur som har infekterats med smittämne som kan utgöra risk för människors eller djurs hälsa,

3. kroppar, utom specificerat riskmaterial, av djur som hålls för produktion av livsmedel och som har avlivats i samband med åtgärder för sjukdomsbekämpning eller på grund av att djuren har tillförts otillåtna ämnen och som inte har ansetts vara lämpliga för produktion av livsmedel,

4. delar, utom specificerat riskmaterial, av djur inklusive blod som, i samband med slakt, kan misstänkas eller har konstaterats innehålla smittämne som kan överföras till människor eller djur och som inte har ansetts vara lämpliga för produktion av livsmedel,

5. andra delar, utom specificerat riskmaterial, än hudar, skinn, hovar, fjädrar, ull, horn och blod eller liknande produkter från djur som har slaktats på ett normalt sätt men utan att ha underkastats föreskriven besiktning efter slakt,

6. allt kött och annat livsmedel av animaliskt ursprung som på grund av hänsyn till människors hälsa inte har ansetts vara lämpligt för human konsumtion,

7. alla animaliska produkter som kommer från tredje land och som inte uppfyller de djurhälsokrav som gäller för införsel till länder inom Europeiska unionen (EU),

8. kroppar, utom specificerat riskmaterial, av djur som hålls för produktion av livsmedel och som har dött under transitering,

9. mjölk, kött eller andra produkter av animaliskt ursprung som på grund av innehåll av rests substanser eller otillåtna ämnen inte har ansetts lämpliga som livsmedel,

10. fisk som visar tecken på sjukdom och fiskprodukter som kan antas innehålla smittämne som kan överföras till människor eller fiskar, samt

11. lågriskavfall som hanteras med högriskavfall,

kläckeriavfall: obefruktade kläckägg, befruktade men inte kläckta ägg samt skal av kläckta ägg; till kläckeriavfall räknas inte avlivade och självdöda kycklingar,

köttensilage: flytande, syrafermenterad slaktbiprodukt,

laboratorium: laboratorium eller vetenskaplig institution som utför mikrobiologiska, kemiska eller andra undersökningar av animaliskt avfall,

lågriskavfall: animaliskt avfall som inte är specificerat riskmaterial, högriskavfall eller matavfall,

matavfall: hushållsavfall som utgörs av matrester med animaliska beståndsdelar från kök, inbegripet stor- och restaurangkök, eller värmebehandlade livsmedel från verksamheter som hanterar kött, såsom industrier och försäljningsställen,

matavfallsanläggning: anläggning i vilken matavfall kokas för att användas till utfodring av svin eller fjäderfän,

pälsdjur: djur som hålls för yrkesmässig produktion av skinn,

smittämne: mikroorganismer eller andra former av smittämnen som kan sprida smittsam sjukdom till människor eller djur,

specificerat riskmaterial: animaliskt avfall som kan tänkas medföra hälsorisker avseende vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (TSE); som specificerat riskmaterial räknas

1. skallen inklusive hjärna och ögon, tonsiller, ryggmärg samt ileum från nötkreatur som är äldre än 12 månader,

2. skallen inklusive hjärna och ögon, tonsiller samt ryggmärg från får och getter som är äldre än 12 månader eller som har en permanent frammande tand som kommit fram genom tandköttet, samt mjälten från får och getter oavsett ålder;

3. hela kroppen, eller delar av denna, om de djurdelar som anges i punkterna 1 och 2 ingår, samt

4. lågriskavfall och högriskavfall som hanterats med specificerat riskmaterial,

steriliseringsanläggning: anläggning i vilken animaliskt avfall bearbetas genom en värmebehandlingsprocess som uppfyller de villkor som anges i dessa föreskrifter, samt

sällskapsdjur: djur som tillhör arter som normalt utfodras och hålls av människor men inte används för produktion av livsmedel; till sällskapsdjur räknas inte försöks-, häst- och pälsdjur. (SJVFS 2000:150).

2 kap. HANTERING AV ANIMALISKT AVFALL

Avlägsnande och märkning av specificerat riskmaterial

1 § Jordbruksverket kan medge att specificerat riskmaterial avlägsnas från kroppen, eller från delar av denna, vid en steriliseringsanläggning. (SJVFS 2000:150).

2 § Specificerat riskmaterial skall märkas med ett färgämne eller annan markör som godkänts av Jordbruksverket med hänsyn tagen till efterföljande hantering. (SJVFS 2000:150).

Bearbetning eller bränning

3 §² Animaliskt avfall, med undantag av matavfall, skall bearbetas eller brännas enligt följande.

1. Specificerat riskmaterial skall brännas i en förbränningsanläggning.

2. Högriskavfall och sådant lågriskavfall som härrör från däggdjur samt sådana biprodukter från däggdjur som inte är avsedda som livsmedel men som uppstår vid produktion av produkter som är avsedda som livsmedel skall bearbetas i en steriliseringsanläggning eller brännas i en förbränningsanläggning.

3. Lågriskavfall som härrör från andra djur än däggdjur skall bearbetas i en bearbetningsanläggning eller i en steriliseringsanläggning eller brännas i en förbränningsanläggning. (SJVFS 2000:150).

Användning av animaliskt avfall till utfodring m.m. av djur

4 § Med undantag från vad som anges i 3 § får högrisk- och lågriskavfall användas till utfodring av egna sällskapsdjur. (SJVFS 2000:150).

5 §³ Jordbruksverket kan medge undantag från bestämmelserna i 3 § för högrisk- och lågriskavfall som skall användas

1. som foder till päls-, djurparks- eller cirkusdjur,

2. vid odling av maggots att användas som fiskbete, eller

3. vid utfodring av hundar hos hundhållare registrerade hos Jordbruksverket. (SJVFS 2000:150).

6 § Med undantag från vad som anges i 3 § får lågriskavfall i form av mjölk användas till utfodring av djur. Vidare får lågriskavfall i form av blod, som

²Senaste lydelse SJVFS 2000:125.

³Senaste lydelse SJVFS 2000:125.

är av livsmedelskvalitet, användas för träning och bedömning av hundar som är avsedda för sökning efter skadat vilt. (SJVFS 2000:150).

7 § Länsstyrelsen kan medge undantag från bestämmelserna i 3 § om användningen avser lågriskavfall som skall användas till åteljakt eller stödutfodring av vilt. (SJVFS 2000:150).

Nedgrävning eller annat omhändertagande av animaliskt avfall

8 § Med undantag från vad som anges i 3 § får följande animaliskt avfall grävas ned på en plats som anvisats av den myndighet som utövar tillsyn på området eller på en godkänd avfalls deponi.

1. Enstaka smågrisar, enstaka lamm, enstaka killingar, enstaka föl och enstaka fjäderfän som har dött eller avlivats utan att smittsam sjukdom har misstänkts eller enstaka ny- och dödfödda kalvar som har dött utan att sådan sjukdom har misstänkts,

2. självdöda, viltrivna eller trafikdödade renar,

3. självdöda eller avlivade djur i besättningar som är belägna i de församlingar som anges i bilaga 1 till dessa föreskrifter,

4. animaliskt avfall från fältobduktioner inom ramen för Svenska Djurhälsovårdens organiserade obduktionsverksamhet,

5. animaliskt avfall från husbehovsslakt,

6. animaliskt avfall från renslakt,

7. animaliskt avfall från veterinärbesiktigad hjortsakt från vilthägn anslutna till Svenska Djurhälsovårdens organiserade tuberkuloskontroll, samt

8. kläckeriavfall från en anläggning som är registrerad i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:45) om obligatorisk hälsoövervakning av fjäderfä.

Nedgrävning skall ske enligt anvisningar från den myndighet som utövar tillsyn på området och på sådant djup att djur hindras från att gräva upp avfallet.

Med undantag från vad som anges i 2 § får nedgrävning ske av sådant animaliskt avfall som anges i punkterna 1, 3, 4 och 5 utan att specificerat riskmaterial färgas eller på annat sätt märks.

Självdöda, viltrivna eller trafikdödade renar som påträffas i närheten av bebyggelse skall omhändertas. Omhändertagande av renkroppar och biprodukter från renslakt skall ske i enlighet med anvisningar från Jordbruksverket. Självdöda, viltrivna eller trafikdödade renar som påträffas på platser som inte ligger i närheten av bebyggelse skall omhändertas om möjlighet finns.

Jordbruksverket kan, med undantag från vad som anges i första stycket 8, medge att kläckeriavfall får komposteras. (SJVFS 2000:150).

9 §⁴ Jordbruksverket kan medge undantag från bestämmelserna i 3 § för organiskt material som har utfällts från processvatten från en anläggning som hanterar animaliskt avfall.

Animaliskt avfall i form av mjölk som inte bearbetas eller används till utfodring av djur skall omhändertas i enlighet med anvisningar från den myndighet som utövar tillsyn på området. (SJVFS 2000:150).

10 § Jordbruksverket eller, i den utsträckning verket bestämmer, länsstyrelsen kan med undantag från vad som anges i 3 § medge att animaliskt avfall får grävas ned på en plats som anvisats av den myndighet som utövar tillsyn på området eller på en godkänd avfalls deponi om

1. det animaliska avfallet härrör från platser som är svåra att nå,
2. kvantiteten och avståndet gör att det inte är motiverat att ta hand om avfallet,
3. en epizootisk sjukdom har orsakat kapacitetsbrist vid en steriliserings- eller förbränningsanläggning eller kan medföra smittorisker i samband med transport av det animaliska avfallet, eller
4. djuren har smittats eller misstänks vara smittade av en allvarlig sjukdom eller innehåller rests substanser som skulle kunna utgöra en risk för människors eller djurs hälsa och som skulle kunna motstå värmebehandling.

Jordbruksverket eller, i den utsträckning verket bestämmer, länsstyrelsen kan med undantag från vad som anges i 3 § vidare besluta att självdöda eller avlivade djur i besättningar som är belägna i de församlingar som anges i bilaga 1 till dessa föreskrifter skall bearbetas i en anläggning om kvantiteten och avståndet gör att det är motiverat att ta hand om avfallet.

Nedgrävning skall ske enligt anvisningar från den myndighet som utövar tillsyn på området och ske på sådant djup att djur hindras från att gräva upp avfallet. (SJVFS 2000:150).

10 a §⁵ Länsstyrelsen kan med undantag från vad som anges i 3 § medge att självdöda eller avlivade hästdjur får grävas ned eller omhändertas genom kommunal avfallshantering. Nedgrävning skall ske i enlighet med vad som anges i 10 § tredje stycket. (SJVFS 2000:150).

⁴Senaste lydelse SJVFS 2000:125.

⁵Senaste lydelse SJVFS 1999:63.

Andra krav på förbränning och bearbetning än de som anges i 3 §

10 b § Med undantag från vad som anges i 3 § 1 får specificerat riskmaterial förbehandlas i en steriliseringsanläggning under förutsättning att färgämnet eller markören går att urskilja efter förbehandlingen. Förbehandlat specificerat riskmaterial skall antingen brännas i en förbränningsanläggning eller grävas ned på en godkänd deponi. (SJVFS 2000:150)).

11 §⁶ Med undantag från vad som anges i 3 § 2 får animaliskt avfall som härrör från däggdjur bearbetas i en bearbetningsanläggning om bearbetningen avser

1. hög- och lågriskavfall i form av
 - a. avfettade ben för framställning av gelatin,
 - b. hudar och skinn för framställning av gelatin, kollagen, bindväv och hydrolyserat protein,
 - c. körtlar, vävnader och organ avsedda för farmaceutiskt bruk,
 - d. hovar, horn och hår,
 - e. blod och blodprodukter,
 - f. mjölk och mjölkprodukter,
 - g. avfall från andra djur än idisslare för framställning av utsmält fett utom fettgrevar som härrör från sådan produktion,
 - h. avfall för framställning av produkter för vilka tillverkaren kan lämna skriftlig försäkran att de skall användas för andra ändamål än som livsmedel, foder eller gödningsmedel,
2. lågriskavfall
 - a. för framställning av foder för sällskapsdjur,
 - b. från idisslare för framställning av utsmält fett utom fettgrevar som härrör från sådan produktion,
 - c. som efter en sluten värmebehandling vid minst 70°C under minst en timme, skall genomgå en process, såsom rötning eller kompostering, som garanterar att det bearbetade avfallet inte kan användas till utfodring av djur, temperatur och tid gäller för avfallet i sin helhet. (SJVFS 2000:150).

Hantering av matavfall

12 § Matavfall som härrör från internationella transporter skall destrueras i enlighet med anvisningar från den myndighet som utövar tillsyn på området.

13 §⁷ Annat matavfall än sådant som avses i 12 § skall

1. omhändertas i enlighet med vad som anges i miljöbalken, eller

⁶Senaste lydelse SJVFS 2000:125.

⁷Senaste lydelse SJVFS 2000:125.

2. användas till utfodring av djur som hålls av människor. (SJVFS 2000:150).

14 § Matavfall som är avsett att användas till utfodring av svin eller fjäderfän skall kokas innan det används. Kokning skall ske till dess att allt material är väl genomkokt. Svin i besättning som använder sådant matavfall får endast lämna besättningen för direkt transport till slakt.

Matavfall som är avsett att användas till utfodring av svin eller fjäderfän skall kokas i en matavfallsanläggning eller i en steriliseringsanläggning. Matavfall i form av värmebehandlat livsmedel från verksamheter som hanterar kött, såsom industrier och försäljningsställen, skall bearbetas i en steriliseringsanläggning.

Andra stycket gäller inte matavfall som härrör från eget hushåll och som används till utfodring av egna svin eller egna fjäderfän.

Svin i besättning som helt eller delvis består av vildsvin eller korsningar av vildsvin får inte utfodras med bearbetat matavfall.

Jordbruksverket kan medge att matavfall bearbetas på annat sätt än som anges i första stycket.

3 kap. REGISTRERING OCH GODKÄNNANDE AV MOTTAGARE AV ANIMALISKT AVFALL

Allmänt

1 § Mottagare av annat animaliskt avfall än matavfall skall vara registrerad hos Jordbruksverket.

2 § Ansökan om godkännande av en anläggning skall innehålla uppgifter om vilken typ av animaliskt avfall som skall bearbetas, anläggningens belägenhet, utformning och drift.

Bearbetnings-, förbrännings- och steriliseringsanläggning

3 § Bearbetning eller bränning av animaliskt avfall skall ske i en anläggning som är godkänd av och registrerad hos Jordbruksverket. För att anläggningen skall kunna godkännas skall

1. de krav på lokalers utformning och utrustning som anges i 5 kap. vara uppfyllda,

2. avfallet samlas in, transporteras och märkas på sätt som anges i 6 kap.,

3. de hygienkrav vid bearbetning av avfallet som anges i 7 kap. uppfyllas, samt

4. de kontroller som anges i 8 kap. utförs.

Med undantag från vad som anges i första stycket får animaliskt avfall bearbetas i en anläggning belägen i ett land inom Europeiska unionen

(EU) eller, utom vad gäller specificerat riskmaterial, inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har godkänts för ändamålet av den behöriga myndigheten i mottagarlandet. För att utförelse skall kunna ske av specificerat riskmaterial och högriskavfall krävs överenskommelse mellan mottagarlandet och Sverige. (SJVFS 2000:150).

4 § För anläggning som av lågriskavfall framställer foder som är avsett för sällskapsdjur eller farmaceutiska eller tekniska produkter gäller inte 3§ första stycket 3 och 4.

5 § Anläggning som producerar fiskmjöl, och som uteslutande tar emot och bearbetar lågriskavfall som är avsett för tillverkning av fiskmjöl, skall vara godkänd av och registrerad hos Jordbruksverket. För att anläggningen skall kunna godkännas skall avfallet samlas in, transporteras och märkas på sätt som anges i 6 kap. och de kontroller utföras som anges i 8 kap.

Hanteringsställe

6 § Hanteringsställe skall vara godkänt av och registrerat hos Jordbruksverket. För att hanteringsställe skall kunna godkännas skall

1. avfallet samlas in, transporteras, märkas och levereras från hanteringsstället på sätt som anges i 6 kap.,
2. de hygienkrav vid hantering av avfallet som anges i 7 kap. uppfyllas, och
3. avfallet endast överlåtas till en mottagare av animaliskt avfall som är registrerad hos Jordbruksverket i enlighet med 1 §.

Matavfallsanläggning

7 § Anläggning som samlar in, transporterar och bearbetar matavfall som endast är avsett för egna svin eller egna fjäderfän i besättning som ligger i anslutning till anläggningen skall vara godkänd av och registrerad hos länsstyrelsen. För att anläggningen skall kunna godkännas skall

1. de krav på lokalers utformning och utrustning som anges i 5 kap. uppfyllas,
2. avfallet samlas in, transporteras och märkas på sätt som anges i 6 kap., samt
3. de hygienkrav vid bearbetning av avfallet som anges i 7 kap. vara uppfyllda.

Anläggning som samlar in, transporterar och bearbetar matavfall i syfte att överlåta avfallet skall dock vara godkänd av och registrerad hos Jordbruksverket. Sådant matavfall får, med undantag från vad som anges i 2 kap. 14 §, användas till utfodring av andra svin än sådana som lämnar besättningen för direkt transport till slakt. (SJVFS 2000:150).

Återkallande av godkännande

8 § Om förutsättningarna för godkännande inte längre föreligger kan Jordbruksverket eller länsstyrelsen återkalla godkännandet.

4 kap. UTLÄMNANDE AV MATAVFALL

1 § Den som överlåter matavfall till annat än kommunal avfallshantering skall skriftligen anmäla detta till länsstyrelsen. I anmälan skall uppgift lämnas om mottagarens namn och adress.

5 kap. UTFORMNING AV OCH UTRUSTNING I ANLÄGGNING OCH LABORATORIUM

Bearbetningsanläggning

1 § Bearbetningsanläggning skall uppfylla följande krav.

1. Anläggningens lokaler får inte ligga i direkt anslutning till allmän landsväg.

2. Anläggningen får inte vara inrymd i ett slakteri såvida inte anläggningen finns i en avskild del av byggnaden.

3. Djur och obehöriga personer får inte ges tillträde till anläggningen.

4. Anläggningen skall ha en ren och en oren avdelning som skall vara åtskilda. Avdelningarna skall ha separata ventilationssystem. Mellan avdelningarna skall det finnas en hygiensluss med möjligheter till tvätt samt byte av kläder och fotbeklädning. Den orena avdelningen skall ha en täckt plats för mottagning av avfall samt vara konstruerad så att den är lätt att rengöra och desinfektera. Golven skall vara konstruerade så att avflöde av vätskor underlättas. Anläggningen skall ha tillräckligt med toaletter, omklädningsrum och tvättstall för personal.

5. Den orena avdelningen skall ha utrustning för finfördelning av det animaliska avfallet och utrustning för inmatning av det krossade avfallet till bearbetningsenheten. Den orena avdelningen skall även, i förekommande fall, ha utrustning för avhudning eller avlägsnande av päls samt lagerrum för hudar.

6. Anläggningen skall kunna producera tillräcklig mängd hetvatten och vattenånga för bearbetning av avfall enligt vad som anges i dessa föreskrifter.

7. Den utrustning som används för hantering av bearbetat material skall vara inkapslad.

8. För att förebygga att inkommande råvaror återkontaminerar det färdigbearbetade materialet skall de områden i anläggningen där de inkommande råvarorna lastas ur och bearbetas, de områden som är avsedda för vidare hantering av det värmebehandlade materialet och de områden som är avsedda för lagring av den slutbearbetade produkten hållas åtskilda.

9. Anläggningen skall ha tillräckliga utrymmen och utrustning för rengöring och desinfektion av transportmedel, behållare eller mottagningskärl. Det skall vidare vara möjligt att rengöra och desinfektera hjulen på de fordon som lämnar anläggningens rena avdelning.

10. Anläggningen skall ha ett system för avledning och bearbetning av avloppsvatten.

11. Anläggningen skall förfoga över ett eget laboratorium eller skall anlita ett laboratorium som utför analyser och som kontrollerar att de mikrobiologiska krav som anges i bilaga 2 till dessa föreskrifter är uppfyllda.

2 § Med undantag från vad som anges i 1 § skall bearbetningsanläggning som av lågriskavfall framställer foder som är avsett att användas till utfodring av sällskapsdjur eller farmaceutiska eller tekniska produkter uppfylla följande krav.

1. Anläggningen skall ha lokaler och utrustning som från smittskyddssynpunkt är lämpliga för lagring och bearbetning av animaliskt avfall.

2. Anläggningen skall ha lokaler och utrustning för destruktion av animaliskt avfall i form av obearbetad råvara eller rester från tillverkningen alternativt överföra sådant avfall till en förbrännings- eller steriliseringsanläggning.

Förbränningsanläggning

3 § Förbränningsanläggning skall vara utformad enligt de villkor som Jordbruksverket beslutar.

Steriliseringsanläggning

4 § Steriliseringsanläggning skall uppfylla de krav som anges för bearbetningsanläggning i 1 §. Dessutom skall utrustningen innehålla

1. mätutrustning för kontroll av temperatur och tryck,
2. registreringsanordningar som kontinuerligt registrerar mätresultaten, samt
3. ett säkerhetssystem som förebygger otillräcklig värmebehandling.

Matavfallsanläggning

5 § Matavfallsanläggning skall lagra okokt och kokt matavfall i separata utrymmen. Utrymmen som används för lagring av matavfall samt platsen där kokning sker skall vara lätta att rengöra och desinfektera. Länsstyrelsen kan besluta om ytterligare villkor för utformningen av och utrustningen i matavfallsanläggning. (SJVFS 1999:63).

Laboratorium

6 § Laboratorium får ta emot och utföra undersökningar av animaliskt avfall samt omhänderta och bearbeta eller bränna animaliskt avfall om laboratoriets avfallshantering har godkänts av länsstyrelsen.

6 kap. INSAMLING, TRANSPORT OCH MÄRKNING AV ANIMALISKT AVFALL

Specificerat riskmaterial och högriskavfall

1 § Specificerat riskmaterial och högriskavfall skall samlas in och transporteras i lämpliga behållare eller fordon på ett sådant sätt att läckage inte uppstår och att bearbetat material inte återkontamineras. Behållare eller fordon skall vara täckta.

Behållare skall vara märkta med texten "Ej avsett som livsmedel". Bokstäverna skall ha en höjd av minst två centimeter.

Den som transporterar specificerat riskmaterial och högriskavfall får, utom i de fall avlivning skall utföras, inte ges tillträde till djurutrymmen på de produktionsplatser där insamling av avfall sker.

Omlastning skall ske på sådana platser och på ett sådant sätt som har godkänts av länsstyrelsen. För att ett godkännande skall kunna lämnas skall omlastningen kunna ske på en hård platta eller på motsvarande yta och det skall finnas möjlighet att på ett från smittskyddssynpunkt säkert sätt omhänderta spolvatten. (SJVFS 2000:150).

1 a § Med undantag från vad som anges i 2 kap. 2 § får specificerat riskmaterial i form av hela djurkroppar samlas in och transporteras till en förbränningsanläggning eller en steriliseringsanläggning utan att materialet färgas eller på annat sätt märks.

I det fall specificerat riskmaterial i form av hela djurkroppar skall genomgå en förbehandling vid en steriliseringsanläggning skall färgning eller märkning på annat sätt genomföras senast vid ankomsten till steriliseringsanläggningen innan förbehandling. (SJVFS 2000:150).

2 § Den som är ansvarig för steriliserings- eller förbränningsanläggning skall se till att specificerat riskmaterial och högriskavfall som transporteras till anläggningen åtföljs av en journal i vilken tidpunkt för transport, mängd och typ av avfall samt platsen för insamlingen anges. Journalen skall förvaras hos anläggningen i minst två år. (SJVFS 2000:150).

3 § Den som transporterar specificerat riskmaterial och högriskavfall får vid transport inte lämna fordonet utan tillsyn. Fordon eller behållare som innehåller sådant animaliskt avfall skall kunna förseglas på sätt som Jordbruksverket eller, i den utsträckning verket bestämmer, länsstyrelsen

bestämmer. Dessutom skall transportören följa de särskilda anvisningar som Jordbruksverket lämnar. (SJVFS 2000:150).

4 § Den som transporterar specificerat riskmaterial och högriskavfall skall ha tillgång till skyddskläder. Fordon skall ha utrustning för rengöring och desinfektion av skyddskläder och hjul samt, i förekommande fall, krok och kedjor för att lyfta djurkroppar. (SJVFS 2000:150).

5 § Transportören skall se till att djur som har självdött eller avlivats i besättning åtföljs av ett handelsdokument vid hämtning för transport till anläggning. Av handelsdokumentet skall produktionsplatsens namn eller produktionsplatsnummer, djurslag, djuridentitet, tidpunkt för hämtning och, i förekommande fall, behållarens nummer framgå.

6 § Med undantag från vad som anges i 1-5 §§ skall den som transporterar specificerat riskmaterial och högriskavfall från egen produktionsplats transportera avfallet i lämpliga behållare eller fordon på ett sådant sätt att inte läckage uppstår. Behållare eller fordon skall vara täckta. Den som transporterar sådant avfall får vid transporten inte ges tillträde till andra djurutrymmen än de som är belägna på den egna produktionsplatsen. (SJVFS 2000:150).

Lågriskavfall

7 § Lågriskavfall skall samlas in och transporteras i enlighet med vad som anges i 1 och 2 §§.

Matavfall

8 § Matavfall som skall bearbetas i en anläggning skall samlas in och transporteras till anläggningen i lämpliga behållare eller fordon på ett sådant sätt att läckage inte uppstår och att bearbetat material inte återkontamineras. Behållare eller fordon skall vara täckta.

9 § Den som är ansvarig för matavfallsanläggning skall se till att matavfall som transporteras till anläggningen åtföljs av en journal i vilken tidpunkt, kvantitet och utlämningsplats för det insamlade avfallet anges. Journalen skall förvaras hos anläggningen i minst två år.

**7 kap. HYGIENKRAV VID HANTERING AV ANIMALISKT AVFALL
I ANLÄGGNING ELLER PÅ HANTERINGS-STÄLLE**

Allmänna hygienkrav

1 § Animaliskt avfall skall bearbetas eller brännas så snart som möjligt efter ankomsten till anläggningen. I avvaktan på bearbetning eller bränning skall det lagras på ett från smittskyddssynpunkt godtagbart sätt.

2 § Fordons lastutrymmen och behållare som används för transport av animaliskt avfall till anläggning eller hanteringsställe skall rengöras och desinfekteras efter varje urlastning respektive tömning. (SJVFS 2000:150).

3 § Åtgärder skall vidtas för att minimera förekomsten av fåglar, gnagare, insekter eller andra skadedjur i och omkring anläggningen eller hanteringsstället. (SJVFS 2000:150).

3 a § Utsmält fett som härrör från animaliskt avfall från idisslare skall ha renats på ett sådant sätt att den högsta andelen olösliga föroreningar inte överstiger 0,15 viktprocent. (SJVFS 2000:125).

3 b § Vad som anges i 3 a § gäller inte om utsmält fett som härrör från idisslare skall bearbetas vidare till fettderivat genom någon av följande tillverkningsmetoder

1. transesterifiering eller hydrolys vid lägst 200°C under motsvarande lämpligt tryck i 20 minuter (glycerol, fettsyror och estrar),

2. förtvålning med natriumhydroxid (NaOH 12 M) (glycerol och tvål)

a. genom en satsvis tillverkningsprocess vid 95°C i tre timmar, eller

b. genom en kontinuerlig tillverkningsprocess vid 140°C, 2 bar (2.000 hPa) i 8 minuter eller motsvarande förhållanden.

Vad som anges i 3 a § gäller inte heller för sådant utsmält fett som härrör från idisslare och för vilket tillverkaren kan lämna skriftlig försäkran att det skall användas för andra ändamål än som livsmedel eller foder. (SJVFS 2000:125).

Särskilda hygienkrav vid bearbetningsanläggning

4 § Vid bearbetningsanläggning gäller att

1. personer som arbetar i den orena avdelningen skall, innan de beträder den rena avdelningen, byta arbetskläder och fotbeklädning alternativt desinfektera den sistnämnda,

2. utrustning och redskap inte får föras från oren till ren avdelning utan att rengöring och desinfektion har skett, samt

3. avloppsvatten som härrör från den orena avdelningen skall bearbetas för att säkerställa att inga smittämnen finns kvar.

5 § Utrustning skall hållas i gott skick och mätutrustning kalibreras regelbundet.

6 § De bearbetade slutprodukterna skall hanteras och lagras i bearbetningsanläggningen på ett sådant sätt att produkterna inte återkontamineras. Bearbetade slutprodukter skall vid utleverans åtföljas av ett handelsdokument, av vilket skall framgå anläggningens godkännandenummer, kvantitet och typ av produkt, tillverkningsdag samt namn och adress på mottagare.

7 § Hudar skall saltas med natriumklorid.

Särskilda hygienkrav vid förbränningsanläggning

8 § Jordbruksverket kan besluta om särskilda hygienregler som skall gälla vid förbränningsanläggning.

Särskilda hygienkrav vid steriliseringsanläggning

9 § Vid bearbetning i steriliseringsanläggning gäller vad som anges i 4 - 7 §§. Dessutom gäller att

1. avfallet skall upphettas till en kärntemperatur av minst 133°C under 20 minuter vid ett tryck av tre bar,
2. råvarans partikelstorlek före bearbetningen skall reduceras till en storlek av högst 50 millimeter genom en kross eller en kvarn,
3. självregistrerande termografer skall användas i upphettningsprocessen för att övervaka värmebehandlingen, samt
4. partikelstorleken före bearbetningen skall kontrolleras regelbundet.

10 § Jordbruksverket kan godkänna alternativa sätt för bearbetning av högriskavfall från andra djur än däggdjur.

Särskilda hygienkrav vid hanteringsställe

11 § Avloppsvatten som härrör från hanteringsställe skall bearbetas för att säkerställa att inga smittämnen finns kvar.

Särskilda hygienkrav vid matavfallsanläggning

12 § Vid matavfallsanläggning skall avloppsvatten från utrymme där okökt matavfall förvaras och bearbetas föras till kommunalt avloppsnät alternativt omhändertas på annat sätt enligt anvisningar från den myndighet som utövar tillsyn på området.

13 § Länsstyrelsen kan besluta om ytterligare hygienregler för bearbetning av matavfall. (SJVFS 1999:63).

8 kap. KONTROLL OCH TILLSYN

Kontroll

1 § Den som är ansvarig för bearbetnings-, förbrännings- eller steriliseringsanläggning samt hanteringsställe skall se till att en kontroll av verksamheten bedrivs. Varje anläggning och hanteringsställe skall ha ett kontrollprogram som innehåller följande.

1. Identifiering och regelbunden kontroll med provtagning av kritiska punkter i anläggningen och på hanteringsstället.

2. Representativ provtagning från varje tillverkningsats av bearbetat animaliskt protein eller köttensilage för kontroll av att de mikrobiologiska krav som anges i bilaga 2 till dessa föreskrifter är uppfyllda. Om tillverkningsprocessen är kontinuerlig skall provtagning ske med det tidsintervall som Jordbruksverket bestämmer.

3. Journalföring över resultaten av de olika kontrollerna. Journalerna skall bevaras i minst två år och skall på anmodan visas upp för den myndighet som utövar tillsyn på området.

4. Ett system som gör det möjligt att för varje avsänd tillverkningsats av bearbetat animaliskt protein, köttensilage, animaliskt fett och andra bearbetade slutprodukter utläsa när den tillverkats eller, beträffande hanteringsställe, utläsa när varje avsänd sats av animaliskt avfall hanterats.

5. En journal i vilken tillverkningsdag eller, beträffande hanteringsställe, hanteringsdag, kvantitet och typ av produkt samt namn och adress på mottagare av sådan produkt anges.

Varje anläggning och hanteringsställe skall vidare ha ett hygienprogram som innehåller rutiner för rengöring och provtagning. (SJVFS 2000:150).

2 § Om analys av prover tagna enligt 1 § visar att proverna inte uppfyller de mikrobiologiska krav som anges i bilaga 2 till dessa föreskrifter skall den som är ansvarig för anläggningen se till att

1. Jordbruksverket snarast underrättas,

2. orsakerna till att proverna inte uppfyller kraven fastställs, samt

3. inget material som konstateras eller misstänks vara smittat avlägsnas från anläggningen innan det har undergått förnyad bearbetning. Sådan bearbetning, och efterföljande provtagning, skall ske under tillsyn av Jordbruksverket. Om förnyad bearbetning av produkten inte är möjlig skall den destrueras på sätt som Jordbruksverket bestämmer.

3 § Animaliskt avfall som vid hanteringsställe konstateras eller misstänks vara smittat skall bearbetas eller destrueras på sätt som Jordbruksverket bestämmer.

Tillsyn

4 § Kommunen utövar tillsyn över nedgrävning och kompostering av animaliskt avfall, utlämnande och transport av matavfall samt matavfallsanläggning som bearbetar matavfall som är avsett för egna svin eller egna fjäderfän. Tillsynen utövas genom besök vid utlämningsställe för matavfall, matavfallsanläggning eller plats för nedgrävning. Tillsynsbesök skall göras minst en gång per år vid nedgrävningsplats för animaliskt avfall från renslakt. Utlämnaren respektive anläggningen skall betala kostnaden för sådan tillsyn.

5 § Länsstyrelsen utövar tillsyn över insamling av animaliskt avfall och transport av annat animaliskt avfall än matavfall. Den som samlar in och transporterar animaliskt avfall skall betala kostnaden för sådan tillsyn.

6 § Länsstyrelsen utövar även tillsyn över matavfallsanläggning i vilken avfallet skall bearbetas i syfte att överlätas. Tillsynen utövas genom besök vid anläggningen vilken skall betala kostnaden för sådan tillsyn.

7 § Jordbruksverket utövar tillsyn över hantering av animaliskt avfall på produktionsplatser med djurproduktion samt över bearbetnings-, förbrännings- och steriliseringsanläggning samt hanteringsställe. Tillsynen utövas genom besök vid anläggningen och på hanteringsstället vilka skall betala kostnaden för sådan tillsyn.

9 kap. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning⁸ träder i kraft den 1 april 1998. Författningen träder dock i kraft den 1 september 1998 såvitt avser

a. 2 kap. 1 § i andra församlingar i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län än de som anges i bilaga 1 till dessa föreskrifter samt i den del av Gävleborgs län som ligger i landskapet Hälsingland,

b. 2 kap. 6 § i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt i den del av Gävleborgs län som ligger i landskapet Hälsingland, och

⁸ SJFVS 1998:34.

c. 5 kap. 6 §.

2. Tillstånd eller beslut om villkor för matavfallsanläggning som är daterat före den 1 juli 1997 upphör att gälla den 1 januari 1999.

3. Genom denna författning upphävs Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1997:72) om omhändertagande, hantering och bearbetning av djurkadaver och annat animaliskt avfall.

Denna författning⁹ träder i kraft den 1 september 1998.

Denna författning¹⁰ träder i kraft den 1 juli 1999.

Denna författning¹¹ träder i kraft den 15 september 2000.

Denna författning¹² träder i kraft den 1 november 2000.

INGBRITT IRHAMMAR

Stig Widell
(Djuravdelningen)

⁹ SJVFS 1998:87.

¹⁰ SJVFS 1999:63.

¹¹ SJVFS 2000:125.

¹² SJVFS 2000:150.

*Bilaga 1***Församlingar som enligt 2 kap. 8 § första stycket 3 är undantagna från kravet på bearbetning i anläggning**

Län	Kommun	Församling
Värmlands län	Eda	Eda
	Arvika	Gunnarskog, Mangskog
	Sunne	Gräsmark
	Torsby	Samtliga församlingar
	Hagfors	Gustav Adolf
	Filipstad	Nordmark, Rämnen
Dalarnas län	Vansbro	Samtliga församlingar
	Malung	Samtliga församlingar
	Älvdalen	Samtliga församlingar
	Gagnef	Floda
	Mora	Venjan, Våmhus
	Orsa	Orsa
	Rättvik	Samtliga församlingar
	Falun	Enviken, Svartnäs
Gävleborgs län	Ovanåker	Voxna, Ovanåker
	Ljusdal	Hamra, Los, Färila, Kårböle, Ramsjö
Västernorrlands län	Ånge	Haverö
Jämtlands län	Härjedalen	Samtliga församlingar
	Berg	Klövsjö, Åsarne, Storsjö
	Åre	Undersåker, Åre, Kall
	Krokom	Offerdal, Föllinge, Laxsjö, Hotagen
	Strömsund	Ström, Alanäs, Frostviken, Tåsjö, Bodum

Län	Kommun	Församling
Västerbottens län	Åsele	Samtliga församlingar
	Dorotea	Samtliga församlingar
	Vilhelmina	Vilhelmina
	Storuman	Samtliga församlingar
	Sorsele	Samtliga församlingar
	Malå	Malå
	Lycksele	Lycksele, Björksele
	Norsjö	Norsjö
	Skellefteå	Kalvträsk
	Norrbottens län	Arvidsjaur
Arjeplog		Arjeplog
Jokkmokk		Samtliga församlingar
Gällivare		Gällivare, Malmberget, Niivaara
Kiruna		Samtliga församlingar
Pajala		Junosuando, Muonionalusta
		(<i>SJVFS 2000:150</i>)

Bilaga 2

Mikrobiologiska krav för produkter som har genomgått bearbetning

I fråga om högriskavfall skall prover från slutprodukterna, som har tagits direkt efter värmebehandlingen, vara fria från värmeresistenta sjukdomsframkallande bakteriesporer (vilket skall visas genom att påvisa frånvaro av *Clostridium perfringens* i 1 gram av produkten).

Prover från slutprodukterna från både lågrisk- och högriskavfall som har tagits i samband med lagring eller under lagring skall uppfylla följande normer:

Salmonella: Frånvaro i 25 g: $n = 5, c = 0, m = 0, M = 0$

Enterobacteriaceae: $n = 5, c = 2, m = 10, M = 3 \times 10^2$ i 1 g

varvid

n = antalet enheter som provet omfattar.

m = tröskelvärde för antalet bakterier. Resultatet anses tillfredsställande om antalet bakterier i alla provenheter inte överstiger m .

M = maximivärde för antalet bakterier. Resultatet anses otillfredsställande om antalet bakterier i en eller flera provenheter är lika med M eller högre.

c = antalet provenheter för vilka antalet bakterier får vara mellan m och M , varvid provet anses godtagbart om antalet bakterier i de övriga provenheterna är lika med m eller lägre.